

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Decisio CXIV. De Marito executore Testamenti minus stipendium dante pro
Missis, & has Sacerdotibus dante, qui jam aliàs erant onerati Missis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

crato, consecrari, vel potius benedicti, non concedunt.

Dices cum Parocho, in hac Ecclesia innovata, & successivè restaurata, sæpius jam fuisse celebratas missas: sed per celebrationem Missæ consecrari censetur Ecclesia (uti & Altare) *can. 24. d. 1. de consecrat. ergo Ecclesia jã est iterũ consecrata, nec opus habet nova consecratione. n. dist. Min. consecrari censetur substantialiter. trauscat Min. propter*

can. 24. cit. ritualiter. N. Min. Potest autem & solet Ecclesia, prius benedicta, & per celebrationem Missæ substantialiter consecrata de novo ritualiter consecrari, ut manifeste patet ex praxi. Verani

b. t. §. 4. n. 26.

TITULUS XLI.

De Celebratione Missarum, & Sacramento Eucharistiæ, & Divinis Officijs.

DECISIO CXIV.

In celebri quadam urbe non ita pridem mortua est sine prole uxor cujusdam civis, femina magnæ pietatis & devotionis. In ultimis tabulis in subsidium animæ suæ legavit & designavit 100. Im-

(L. P. Fichler Decis. T. 2.)

periales seu 150. florenos Rhenanos pro 300. Missis. Maritus, quem in Testamento nominavit executorem, intelligens, extra hanc urbem, in qua vi receptæ ac diurnæ consuetudinis pro stipendio unius Mis-

L. P. Fichler Decis. T. 2.

sa solvitur medius florenus, seu 30. crucigeri, Missas dici & applicari pro minori, scilicet 20. crucigerorum stipendio, ut adeo 100. floreni sufficiant pro 300. Sacris, idcirco 100. florenos misit ad duos Parochos, sibi notos & dilectos, ruri degentes, ut quilibet pro defuncta legeret 150. Missas, residuum autem, scilicet 50. florenos ex isto legato sibi retinuit. Quapropter duo quærentur. 1. an Ma-

ritus executor jure retinuerit illos 50. florenos, procurato 300. Missarum numero pro defuncta? 2. An illi duo Parochi, alias onerati sat multis Sacrificijs, ad alios fines ordinatis, potuerint tot Missas recipere?

✻✻✻

QUÆSTIO. I.

An Maritus executor, procurato Missarum numero à defuncta conjuge designato, residuum pecuniæ sibi iure applicaverit?

ITa aiebant duo Theologiæ periti ex his causis. 1. quia Maritus mentem & voluntatem ultimam quoad substantiam fuit executor, cum tot Sacra procuraverit, quot petijt uxor, & huius nihil interfuerit, an stipendium pro singulis majus vel minus fuerit solutum: ergo maritus rectè credit, residuum ab uxore sibi fuisse donatum tanquam fructus industriz. 2. Quod autem

minus stipendium extraneis Sacerdotibus dederit, per hoc nullam ipsis intulit injuriam, partim quia in ipsorum districtu hoc minus stipendium ipso usu fuit receptum & determinatum, partim quia hi duo sacerdotes censentur cessisse suo jure ad residuos 50. florenos, per quos auctarium stipendij accessisset. 3. Neque Maritus egisse censendus est contra Decretum Urbani VIII
spe

specialiter confirmatum ab Alexandro VII. qui anno 1665. prohibuit & damnavit tanquam scandalosam hanc sententiam: *Post Decretum Urbani potest sacerdos, cui Missa celebranda traduntur, per alium satisfacere, collato illi minori stipendio, alia parte stipendij sibi retenta; eo quod nempe hic maritus non fuerit sacerdos, cui Missa celebranda tradebantur, sed constitutus executor, ut sacerdotibus traderet celebrandas.*

Ego tamen horum Theologorum opinioni, eorumque rationibus nullatenus acquiesco, sed puto, hoc Executoris factum non tam esse industriam, quam iniquitatem, qua cupiebat ex re aliena sine titulo districte tam impiè quam iniuste. Rationes dissentienti sunt. 1. quod executor teneatur *modis omnibus confirmare ultimam voluntatem, can. 4. caus. 13. q. 2. nec sit ultimæ voluntatis interpretes & Judex, Trid. sess. 22. c. 1. de Ref.* sed eam, si spectet causam ipsam, ita accipere ac implere debeat, ut cedat ad majus Divini cultus incrementum, atque ad majorem animæ defuncti utilitatem. Rota Rom. apud Barbos. *de potest. Epis. p. 3. alleg. 77. n. 3.* Atqui omnis Catholicus censet, se cultui Divino & animæ suæ melius consulere dando Ministris Ecclesiæ pro opere pio 100. Imperiales, quam dando defunctæ uxori disertis verbis 100.

Imperiales determinatè pro 300. Millis designaverit, ejus voluntati non satisfacit, si tot Missæ procurentur solum 100. florenis. 2. Licet per inconcessum præsumi potuisset satisfactum uxoris ultimæ voluntati; modò pro ejus anima procuraret maritus 300. sacra, non tamen satisfactum est alijs Sacerdotibus, qui Sacra legebant, utpote jus habentibus ad totum stipendium à defuncta clarè expressum, quo jure non cesserunt acceptando minus stipendium, cum ignorarint à defuncta fuisse pro uno Sacro designatum medium florenum; ignorantis enim & errantis nullus est consensus. 3. Transmissò etiam, quòd illi Sacerdotes suo jure cesserint, quo titulo maritus, qui fuit tantum executor, non hæres uxoris, sibi 50. florenos appropriavit & retinuit? non enim fuit hæres, ut patet, nec donatarius; quis enim donavit? donatio enim præsumi non debet, sed probari, cum sit facti, & stricti Juris. Id concederem, quòd, si Sacerdotes, quibus Sacra dedit legenda, prius plenè informasset maritus de majori stipendio à defuncta designato, illi autem postea liberè, sponte, & sine coactione ulla auctarium illud donassent marito executori, locum habere posset titulus donationis; sed de ista informatione & certioratione, ac eam secuta donatione nihil constat. Dein etiam hoc posito nihilominus executor pec-

casse mihi videtur contra voluntatem defunctæ coniugis, partim quòd minus stipendium, quam ipsa designavit, dederit pro Missis, partim quòd duobus tantum Sacerdotibus, eas post longum temporis intervallum primum lectoris, dederit. 4. Non satis apparet, quomodo maritus non deliquerit contra Decretum Urbani VIII. confirmatum ab Alexandro VII. prohibente propositionem, quæ dicit, licitum esse ei, cui Missæ celebrandæ traduntur, minus stipendium dare sacerdoti aliqua parte stipendij sibi retenta; quamvis enim ibi expressè solum fiat mentio de sacerdote, cui Missæ celebrandæ traduntur, eadem tamen omnino ratio est de quocunque, cui committuntur Missæ celebrandæ, præsertim cum Congregatio apud Matthæucc. *Offic. Eccles. c. 10. n. 29.* Decretum Urbani VIII. in declaratione sua ad VII. extendat ad Ecclesias & alia loca pia, eorumque administratores, qui non semper sunt Sacerdotes, vel apti ad dicenda Sacra per se ipsos, & asserat, *ne his quidem permittendum, ut - ex eleemosynis missarum celebrandarum ultam, utcunque minimam, portionem retineant*; licet ibi excipiant casum, quo Ecclesia &c. non habet alios redditus ad expensas in necessarium Ecclesiæ ornatum, paramenta sacrificantium, sustentationem eorum, qui v. g. peregrinantium Confessiones audiant, aut in fabricam faciendas; tunc enim per-

mittit aliquam portionem de eleemosynis retinere pro dictis expensis, modò interim legantur tot Missæ, quot petuntur, & legentibus consueta detur eleemosyna.

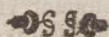
Ad opposita haud difficile jam est respondere. Ad 1. Executor non solum tenetur exequi ultimam voluntatem quoad substantiam, sed etiam quoad circumstantias in Testamento satis expressas: nec verum est, defunctæ nihil interfuisse, cum & Divino cultui & animabus suis haud immeritò censeant fideles se melius consulere, si liberaliores sint in Dei & Ecclesiæ ministros atque in causam piam: neque ullum apparet vestigium, quòd defuncta residuum, quod maritus per sortitiem comparserit ex summa à se designata, ei donare voluerit; consequenter id præsumi nullatenus debet. Ad 2. pariter præsumi non debet illis duobus Sacerdotibus, qui ignorarunt, majus pro singulis Sacris à defuncta fuisse designatum stipendium, quòd suo jure cesserint, & sic residuum donaverint executori; ignorans enim non cedit, non donat, cum nihil volitum nisi cognitum, & nemo dimittat, quod sibi competere ignorat, per Jura notoria. Ad 3. patet ex ultima ratione, quam pro mea sententia adduxi. Imò in tali laico executore (sicut in Sacrificis teste P. Schmalzgrueber *h. t. n. 122. & A dituis. Gobat. tr. 3. n. 572.*) multò magis hæc doctrina procedit, quam etiam confirmavit

Innoc. XII, in Constit. edita 10. Cal. Jan. 1697. ubi hujusmodi lucrum vocatur *damnable*, uti & ab Urbano VIII, approbante declarationem Cardinalium anno 1625. V. ac similiter.

Interim adverte, dari aliquos casus, in quibus licitum est satisfacere pro Missis dicendis per alium, collato ei minori stipendio, quam sit receptum, nempe 1. si Parochus, Beneficiatus, Capellanus, etiam ad naturam amovibilis, quibus ratione Beneficii vel Capellanix fundata obvenit tanta reddituum copia, ut pro una Missa pingue respondeat stipendium, v. g. unus duo tres vel plures floreni. 2. si alicubi Decretum Urbani VIII, non esset usu receptum. 3. si majus solitò stipendium non fuit datum præcisè in eadem Missa dicenda, sed v. g. ex

commiseratione paupertatis, qua laborat sacerdos, cui Missæ celebrandæ commissæ sunt. 4. si sacerdos, quem aliquis sibi substituit ad celebrandas Missas, probè certioratus, majus stipendiū à petentibus Missas esse oblatum, expressè contentus sit minori, vel etiam modica parte, sicut enim illi, à quo constituitur ad Missas loco sui dicendas, potest donare & remittere totum stipendium ac eas gratis dicere, ita etiam ipsi relinquere potest partem stipendij. Vid. Tambur. l. 3. c. 1.

§. 5. de stipend.
n. 12.

QUÆSTIO II.

*An illi duo Parochi, aliàs onerati
Missis, potuerint licitè
has novas recipere?*

Ll 3

Qua.

Quare non ? inquires ; quia ex una parte possunt successive Missas dicere hi duo Parochi , ex altera verò difficile ipsis foret tam opportunam occasionem aliquid lucrandi dimittere , quia , ut ab experientia didicerunt , sæpe labuntur multi dies & hebdomades , quibus nihil ex Missis lucrari poterunt , præsertim hoc tempore , quo populus non habet , quod in Missas profundat , pro suis alimentis potius sollicitus . Accedit , quòd executor iste , à quo sibi commissa sunt Missæ celebrandæ , nullum sibi tempus designaverit .

Ast ego censeo , & aio , hos Parochos , quibus , quia alia Missarum onera incumbunt , vix erit possibile intra annum absolvere tot Sæera legenda , cum cuilibet vi hujus legati dicenda forent 150. ferè annum dimidium requirentia , non potuisse ea recipere , imò recepta teneri quoad potiorem partem alijs sacerdotibus , qui citius absolvant , relinquere . Probatum 1. ex declaratione S. Congregationis Concilii edita jussu & auctoritate Urbani VIII. quæ ad dubium quoddam sibi propositum respondit , posse quidem stipendium & eleemosynam pro celebrandis Missis accipi , licet omnibus antè receptis necdum satisfactum fuerit , *modò infra modicum tempus possit omnibus satisfieri* . Et ad XI. dubium subsequens addit , *quamvis onera suscepta infra modicum tempus ad-*

implere nequeant , sitamen tribuens eleemosynam pro altarum missarum celebratione id sciat & consentiat , Decretum non prohibere . Rursus ex declaratione ejusdem Congregationis confirmata ab Innoc. XII. in *Constit. cit. de anno 1697* , sic jubente : *caveant omnes & singuli Ecclesiarum Rectores , Sæculares & Regulares , ne onera & Missas , tum perpetuas , tum temporales , tum etiam manuales , quarum satisfactioni impati fuerint , quoquo modo suscipiant* . Addit Innoc. in S. 33. *nisi satisfieri possit intra breve tempus* . Ergo illicitum est tot Missas celebrandas recipere , ut intra modicum vel breve moraliter tempus ijs nequeat satisfieri , nisi expressè vel tacitè consentiant petentes , & eleemosynam seu stipendium offerentes : atqui in nostro casu intra breve tempus satisfieri nequit ab istis Parochis , & consensus stipendium designantis ac Missas petentis , nimirum defunctæ Martonæ , in tantam dilationem nec fuit expressus , nec tacitus , imò rectè præsumitur dissensus , & hinc Prob. 2. Qui Missas petunt pro se legendas post mortem , ordinariè , & in eò judicìo semper , volunt , ut quam citissimè legantur , ut earum adiumentò celeritè eripiantur ex purgantibus flammis , quas forsitan pauci evadunt , respectu quarum tempus , quod nobis aliàs videtur modicum & breve , ipsis accidit longissimum : ergo executores suæ

ultimæ voluntatis intendunt obligare, ut sine mora, & quàm citissime fieri potest, Missas à se designatas distribuant inter plures sacerdotes, & ut isti statim legant: ergo, qui recipiunt tales Missas, pactò taciò se obligant ad statim & sine longiori mora legendas, ut miseris quamcitissime succurrant, quantum moraliter fieri potest.

Unde non sufficit, si duo illi Parochi fuerint parati, & etiam potentes, successivè & post multos menses celebrare Missas sibi oblatas. Et hoc lucrandi studium est habendum pro prudentia carnis, pro valde præjudicioso saluti animæ, & pro iniquo.

Sed quæres, quantum tempore importent verba Declarationis Cardd. *intra modicum, intra breve tempus* &c. hoc universaliter determinari non posse. Peyrin. ampliavit ad triennium, alii ad biennium; sed huiusmodi utpote nimium benignis nullatenus assentior: Tambur. *l. 3. c. 1. §. 8. n. 8.* ad tres menses: Villalobos & Ledesma apud Diana *p. 2. tr. 14. resol. 25.* item Lugo de *Euchar. d. 21. n. 22.* ad 50. vel 60. dies. Melior alij cum Matthæuccio *offic. Eccl. c. 10. n. 47.* iudicio prudentum putant esse relinquendum. cum non eadem ubique loci, temporis, & personarum circumstantiæ concurrant.

Id satis certum est, quòd, si stipendium offeratur, ut Missa celebretur pro infirmo, agonizante, vel pro expeditione negotij moram non patientis, Missa celebrari debeat statim, & tempore adhuc congruo ad impetrandum à Deo auxilium in illis necessitatibus; quia tunc circumstantia temporis pertinet ad substantiam, consequenter consensus offerentis in dilationem ultra hoc tempus non nisi temerè præsumitur; cum præsumendum sit, quod verisimilius est, vel quod plerumque fieri consuevit. *c. 45. de R. J. in 6.* atqui verisimilius, imò certum est, offerentem in tali casu nolle celebrationem Missæ differri ultra tempus congruum, ubi necessitas illa jam præterit, & Missa ad finem à petente intentum jam est inutilis: ut adeò existimem peccari mortaliter, si Missa differatur post jacturam causæ, vel post mortem offerentis, deturque obligatio restituendi stipendium. Matthæucc. *lo. cit. §. sed hic nota.* vel per suffragia precum, Indulgentias, aut alia pia opera pro defuncto offerenda, si petens Missas pro sanitate interea mortuus sit, aut si petita sunt missæ pro defunctis, & missæ nimis diu dilata: si verò petita sint pro felici expeditione negotij, & negotiū ob dilationem Missarum infeliciter cessasse credatur, per orationes ad finem pe

petentiū ordinatas jactura est resarcienda præter Missas, quæ nihilominus legi debent, si retineatur stipendium. Pellizar. *17. §. 9. sect. 3. n. 73.* ex Peyrino. Deinde minus tempus indulgendum esse censeo, si Missæ sint celebrandæ pro defunctis, cum hi ordinariè eas pro subsidio animarum suarum celebrari, quamprimum moraliter fieri potest, ardentè desiderent, nisi nimirum ex circumstantijs prudenter conijci possit consensus in aliquam dilationem, majorem vel minorem. Si in alios fines petantur Missæ, facilius præsumi potest talis consensus, ut si petentes videant, plurima Sacra, v. g. in loco celebris peregrinationis, expeti à plurimis, non nisi post longum tempus etiam unius vel plurium annorum ce-

lebranda; tunc enim rectè censentur esse contenti, modo juxta ordinem temporis, quod annotari debet, ad suam intentionem legantur Missæ. Præterea si petentes moneantur, propter multitudinem Missarum & defectum Sacerdotum non nisi post longissimum tempus Sacra ipsorum legi posse, & tamen stipendia offerant, dilatio erit licita, utpote eorum consensui innixa, atque offerentium menti non contraria.

